

# Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

## ABONAMENTUL:

Pe un an: 25 lei  
Cont nr. 45.10.4.09.2

## ARTICOLELE ȘI CORRESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,  
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Ciitorii din străinătate se pot abona prin ILEXIM

— serviciul export-import presă — Calea Griviței  
nr. 64—66, P.O.B. 2001 telex 011226 — București.

## Obîrșia noastră daco-romană

De la primele numere — anul 1853 — de când apare fără întrerupere „Telegraful Român”, îndrumat de marele vlădică Andreiu Șaguna, a luptat în coloanele sale, alături de cealaltă presă românească a vremii, nu numai pentru dezrobirea populației majoritare transilvănene românești de sub stăpînirea străină și pentru Unirea cea mare cu România, ci și pentru afirmarea obîrșiei noastre daco-romane, a romanității noastre pe acest pămînt de pe ambele versante ale Carpaților, leagăn de formare al poporului român.

Ori de cîte ori, în decursul vremurilor, s-a încercat să se conteste formarea și existența noastră aici, prin teorii false, „Telegraful Român” a luat atitudine împotriva denigrațiilor și mistificărilor.

„Viguroasa rădăcină a romanității noastre”, documenta recent cunoscutul istoric prof. univ. dr. docent Dumitru Tudor, nu poate fi contestată de nimeni, oricît ar încerca unii să tăgăduiască obîrșia noastră daco-romană prin falsificarea istoriei care vorbește de 2000 de ani prin vestigii, prin urme de neșters pe pămîntul acesta strămoșesc, urme descoperite cu prilejul săpăturilor arheologice și al cercetărilor științifice.”

„Istoria patriei — accentua același istoric — pune în evidență, ca una din premisele de bază ale formării poporului român, procesul intens de romanizare în urma căruia străvechea Dacie s-a transformat pentru totdeauna într-un teritoriu de limbă și cultură latină...”

Romanizarea Daciei — spun unii istorici de rea credință — s-ar fi făcut numai în regiunea din vecinătatea Dunării și a afluenților ei și numai cu elemente „străine”... Așadar, o romanizare cu caracter „restrîns”, fără amestec cu elementul geto-dacic. Că populația colonizată în Dacia nu s-ar fi putut acomoda pe acest teritoriu și de aceea ar fi părăsit-o chiar înaintea retragerii administrației romane.

Trebuie amintit ceea ce a scris istoricul antic Eutropius și anume că „Traian, după ce a supus Dacia, a adus aici din toată lumea romană mulțimi nesfîrșite de oameni...”

Un rol hotărîtor au jucat în procesul de romanizare și trupele romane ocupante ale teritoriului Daciei, acele legiuni de trupe pedestre, de cavalerie și de alte formațiuni, cuprinzînd un număr de peste 70.000 de oameni care, în afară de paza pe care o exercitau, au construit drumuri și poduri, iar „veteranii” după terminarea serviciului militar au rămas aici definitiv, căsătorindu-se cu femei dace, pecetluind astfel formarea poporului român. În felul acesta dacii s-au romanizat complet însușindu-și limba latină care stă și la baza limbii noastre românești.

Deci nu poate fi vorba de romanizarea Daciei cu elemente nelatine. Inscriptiile în piatră, tăblițele cerate, diplomele militare etc., sînt mărturii autentice ca și cele peste 2600 nume de familii păstrate de inscripțiile Daciei Felix.

Ce să mai vorbim de orașele mari din Dacia întemeiate de romani? Opt au primit rangul cel mai înalt de „colonia”, trei pe cel de „municipium”, iar cinci din acestea avînd același statut italic, ceea ce adeverește că aveau un puternic caracter roman. Și ce să mai vorbim de numeroasele castre, castella, stațiuni vamale, tîrguri, sate, „vilae rusticae” cu nume romane de pe întreg cuprinsul țării noastre?

Peste 3000 de inscripții, cele mai numeroase în limba latină sînt de asemenea mărturii concludente.

Fără îndoială că înflorirea așezărilor din Dacia se datorește tot romanizării. Marile amfiteatre, cum e cel de la Sarmisegetuza, apeductele și termele, alte construcții, zidărie, ceramică, sculpturi în piatră, monede, toate au fost și sînt romane.

Datorită romanizării s-a dezvoltat și activitatea economică, agricultura, zootehnia, exploatarea minelor de aur din Transilvania, salinelor, carierelor de piatră și marmură, așa că sînt complet lipsite de teme științifice și afirmațiile că stăpînirea romană în Dacia ar fi fost limitată în timp; că romanii ar fi fost tot gata de plecare, că ar fi staționat aici numai 165 de ani, pînă la retragerea lui Aurelian — anul 271 — care de fapt a cuprins numai armata regulată și administrația.

Adevărul istoric este că stăpînirea romană a continuat să-și exercite funcțiunile în nordul Dunării pînă-n secolul al V-lea. Istoricul antic Procopius din Caesarea a arătat că romanii au păstrat în continuare însemnate capete de pod la nordul Dunării. Acest lucru mai este atestat de numeroasele cetăți ocupate de garnizoanele romane pe întreg cuprinsul Daciei, așa că procesul de romanizare a durat chiar 400 de ani; deoarece la finele secolului al VI-lea, cînd slavii au pătruns pe aceste teritorii, întruchiparea daco-romană a fost definitivată, prin formarea poporului român, stăpîn pe acest pămînt.

Indiscutabil că populația daco-romană și pe urmă poporul român a fost capabil să se opună migrațiilor, păstrîndu-și etnicitatea și să-și consolideze permanența pe acest pămînt.

De fapt românii au și alungat pe migratori care au plecat mai departe spre Occident.

Amintind despre expediția lui Scribonius Curio, un scriitor vechi nota: „Au venit pînă în Dacia, dar i-a înspăimîntat întunecimea codrilor” („Dacia tenus venit, sed tenebras saltum expavit”), codrul reprezentînd un mare prieten și aliat al poporului român în decursul zbuciumatei sale istorii.

Toți istoricii noștri în frunte cu marele Nicolae Iorga și istoricii cinstiți de peste hotare au scris pe baze de documente și vestigii adevărul despre obîrșia noastră daco-romană.

Vizitînd țara noastră, Președintele Senegalului, D-l Léopold Sédar Senghor care, se știe, este un mare cărturar și mare poet de culoare, personalitate politică deosebită care și-a făcut studiile superioare la Paris, în cuvîntul său rostit cu prilejul primirii înaltului titlu de „doctor honoris causa” al Universității din București, a dat dovadă de o cunoaștere profundă a romanității noastre, cînd a remarcat echilibrul armonios între caracterul latin și cel geto-dacic și cînd a accentuat: „... luptele de eliberare națională împotriva ocupațiilor nelatine, ca și luptele sociale împotriva structurilor feudale, au fost elementul indispensabil care i-a făcut pe romani să aibă o conștiință mai clară a istoriei și a originii lor latine. Continuitatea acestui caracter cultural de la colonizarea romană în Dacia a fost astfel pusă în evidență..., noua națiune descoperea în trecut drepturile care i se refuzau...”, dar care pînă la urmă au trebuit să i se recunoască.

„Adevărul istoric este mai tare decît orice teorii false și neîntemeiate. Prin geto-daci avem 3000 ani de existență. Prin romanizarea dacilor avem aproape 2000 ani, aniversare pe care poporul român o va prăznui cum se cuvine.”

Nicolae D. Găvozdea

## Cu privire la pocăință

Cuvintele Mîntuitorului nostru Iisus Hristos cuprinse în Sfînta Scriptură și Sfînta Tradiție sînt cuvinte veșnice. El a zis: „Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece” (Matei 24, 35). Ele au însemnat pentru toți credincioșii din toate vremurile. Prin cuvintele Sale, păstrate în Sf. Evanghelie, Domnul Hristos ne vorbește și nouă, așa cum le-a vorbit celor ce au ascultat dumnezeiasca Sa învățătură, cînd El a propovăduit pe pămînt.

Cînd ascultăm, cînd citim noi înșine sau cînd ne amintim de anumite cuvinte din cele rostite de Fiul lui Dumnezeu este bine ca pe acestea să le primim și să le privim ca pe niște cuvinte ce s-au spus și pentru noi, ce s-au spus mai cu seamă pentru noi. Astfel, luînd aminte la cuvintele: „Nu știți că în cele ale Părintelui meu se cădea ca eu să fiu?”, e bine să ne cercetăm în privința rîvnei noastre de a fi în cele ale lui Dumnezeu, de a împlini voia Lui, „precum în cer, așa și pe pămînt”. Cînd ne vin în minte cuvintele: „Se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea”, e vremea să ne întrebăm: Oare sîntem noi cu destulă grijă ca să facem „toate cîte ni s-au poruncit nouă”? (Matei 28, 20). Nu cumva ne mulțumim numai cu dreptatea cărturarilor și a fariseilor, care, din cele poruncite de Lege, numai pe cele ușoare le împlineau, dînd zeciuială (chiar și) „din izmă, din mărar și din chimen”, trecînd însă cu vederea „părțile mai grele ale Legii; judecata, mila și credința” (Matei 23, 23). Cîta vreme rămînem numai la cele din afară ale dreptății, numai la cele ce le văd oamenii, dreptatea noastră nu prinossește mai mult decît cea a cărturarilor și a fariseilor și, din această pricină, nici nu putem intra în Împărăția cerurilor (Matei 5, 20).

Cu cît ne cercetăm mai bine în fața sfintelor învățături, date nouă de Mîntuitorul, cu atît ne dăm seama mai bine că „slugi netrebnice sîntem” (Luca 17, 10) și că nici măcar ceea ce ni s-a poruncit n-am împlinit. De aici conștiința că avem trebuința de pocăință.

Dar ce este pocăință? La întrebarea aceasta ne răspunde Sf. Vasile cel Mare, spunîndu-ne că pocăința este aceea stare sufletească pe care o are cel ce poate spune cu Psalmistul: „Nedreptatea o urăsc și o disprețuiesc, iar Legea Ta (Doamne) o iubesc” (Ps. 118, 63). Cel ce urăște răul și se lipește de ce e bine (Romani 12, 9), cel ce biruiește răul cu binele (Romani 12, 21), cel ce se ferește de rău și face binele (Psalmul 33, 14), acela se pocăiește cu adevărat. Unul ca acela împlinește îndemnul Sf. Ioan Botezătorul, care nu spunea numai: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor” (Matei 3, 2), ci adăuga: „Faceți roade vrednice de pocăință” (Matei 3, 8). O bună lămurire cu privire la „roadele vrednice de pocăință” ne-o dă Sf. Apostol Pavel, în Epistola către efeseni, unde, între altele, citim: „Cine a furat să nu mai fure, ci mai virtuos să se ostenească lucrînd cu mîinile lui, lucru cîstit, ca să aibă să dea și celui ce nu are” (Efeseni 4, 28).

Noi ne-am obișnuit cu gîndul că pocăința este părerea de rău pentru păcatele pe care le-am făcut — și așa este. În cuprinsul pocăinței intră părerea de rău pentru ceea ce am făcut rău. Dar aceasta este numai o parte a pocăinței. A-ți părea rău pentru păcatele făcute înseamnă a privi doar spre trecut; spre trecutul care nu mai poate fi schimbat. Ori, se știe că omul este îndreptat cu fața spre viitor. A te pocăi cu fața spre viitor înseamnă a dori și a te strădui să faci cît mai mult bine, în prezent, ca să împlinești — dacă s-ar putea — lipsurile de odinioară. Pocăința, înțeleasă numai ca părere de rău pentru relele de altă dată, nu e o pocăință deplină, pentru că ea ne încremenește în prezent, cu gîndul la o vreme care nu mai este

(Continuare în pag. 4)



## Un vechi monument istoric din Banat

## Mănăstirea Săraca

Dintre monumentele istorice și de artă din Mitropolia Banatului, unul din cele mai vechi este Mănăstirea Săraca de la Semlacul Mic, jud. Timiș, despre care a apărut în anul 1971, în Editura Meridiane, un studiu de Viorel Gh. Tigu și Longin I. Opriș și despre care un admirator spunea: „Pe un picior de deal, lângă pârâiașul Lunca, la marginea satului Semlacul Mic stă și străjuiește de veacuri o mănăstire mică, dar cu vechime mare de viață, trăită în sfințenie, în muncă, în zbcium și reînălțare” (prof. Atanasie Popa). Este așezată la 3 km de Comuna Gătaia (gară C.F.R.), în apropierea șoselei Timișoara—Reșița.

În privința datei întemeierii acestei mănăstiri, precum și a ctitorului ei, unii istorici pun începuturile ei în sec. XV, alte documente însă o arată a fi mult mai veche: sec. XII și XIII, când s-au ridicat și alte mănăstiri din Banat: Cibin, Hodoș, Cenad etc.

Într-un raport al său, pe care îl face pe la anul 1400 Fermengini, priorul călugărilor franciscani din provincia care cuprindea Ungaria de Sud, Serbia, Croația, Bosnia și Herțegovina, acesta se plîngea mai-marilor săi de această mănăstire că este o „pepinieră de schismatici”. Aceasta înseamnă că „din cele mai vechi timpuri, mănăstirea a fost ortodoxă și românească” și că la sfîrșitul secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea era un focar de apărare a credinței ortodoxe și de „rezistență contra propagării catolicismului”.

Mănăstirea este amintită în multe din documentele vremii, dintre care menționăm:

— În a doua jumătate a secolului al XV-lea, după moartea lui Ioan de Hunedoara (11 august 1456), episcopul Petru, de la mănăstirea Sf. Gheorghe din Caransebeș, scria egumenilor din mănăstirile Vodița, Vârdaia, Oravița, Stredîștea, Săraca și Partoș „să rînduie slujbi pentru odihna sufletului viteazului voievod Ioan de Hunead...”

— În vremea mitropolitului Iosif al II-lea cel Nou (1650—1656), cu ocazia unor vizite canonice, este amintită și această mănăstire.

— La 18 aprilie 1756 mănăstirea este pomenită cu ocazia sfințirii antimisului de către episcopul Ioan Georgevici al Caransebeșului și Vîrșetului.

În decursul vieții sale, acest așezămînt a avut o frămîntată istorie, datorită vitregiilor vremii, a deselor invazii străine și frămîntărilor politice. Astfel în prima jumătate a secolului al XV-lea este distrusă în mare parte și fiind în ruină, în anul 1443 o rezidește călugărul Macarie de la Tismana. În urma retragerii turcilor, la începutul secolului al XVIII-lea, mănăstirea este din nou ruinată și restaurată în 1730. În acest timp în cadrul mănăstirii exista o școală ce avea ca dascăli călugări. Documentele vremii îl amintesc pe monahul Pahomie ca „gramatic” de origine română.

În anul 1782, în urma licitației ce s-a făcut, familia Ostoich cumpără comunele Semlacul Mare și Semlacul Mic și astfel mănăstirea ajunge în proprietatea acestei familii. În 1802, împăratul Francisc I atribuie lui George Ostoich titlul de nobil al acestei proprietăți. Familia Ostoich a dăruit tot ce a fost în jurul mănăstirii, iar biserica a transformat-o în 1838 în criptă familială. Astfel, ajungînd mănăstirea pe mîna unor oameni străini de credință și neamul nostru, nemaiservind ca biserică și fiind lăsată în paragină, întregul așezămînt a primit numele de mănăstirea „Săraca”. Parcă auzim pe locuitorii din jur, văzînd starea jalnică în care a ajuns mănăstirea, cu sufletul cuprins de durere, că exprimau: „Săraca mănăstire, cum a ajuns...”!

În secolul nostru, în anul 1934, mănăstirea este răscumpărată de la Sigismund Ostoich de către Eparhia Caransebeșului, iar astăzi este o mîndrie pentru Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului, ea vorbind despre un trecut frămîntat, dar și despre un trecut cultural și de artă a Banatului.

Biserica mănăstirii, cu hramul „Schimbarea la Față”, este zidită din amestec de piatră și cără-

## Împlinirea poruncilor dumnezeiești (II)

Mîntuitorul Hristos, ca un adevărat cunoscător al firii omeniești și al izvorului din care pornesc călcările poruncilor lui Dumnezeu, a zis în minunatele învățături cuprinse în Predica de pe munte: „Auzit-ați că s-a zis celor de demult: Să nu ucizi, că cine va ucide vinovat va fi judecătii. Iar eu vă spun vouă că tot cel ce se mînie pe fratele său în deșert, vinovat va fi judecătii...” (Matei 5, 21—22); „Auzit-ați că s-a zis celor de demult: Să nu trăiești în fărădelegi. Iar eu vă spun vouă că tot cel ce se uită la femeie spre a o pofti pe ea (adică cu gînd păcătos) iată a și păcătuit cu dînsa în inima sa” (Matei 5, 27—28); „Auzit-ați că s-a zis: ochi pentru ochi și dinte pentru dinte. Iar eu vă spun: Să nu stați împotriva celui rău”, (adică să nu răspundeți la rău cu rău, ci cu pace, răbdare și iertare, lăsîndu-l să-l judece Dumnezeu (Matei, 5, 38—39); „Auzit-ați că s-a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău, iar eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvîntați pe cei ce vă blestemă și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi, ca să fiți fii ai Tatălui vostru celui din ceruri; că El face să răsară soarele său peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei dreپți și peste cei nedreپți” (Matei 5, 43—45).

Așadar, inima credinciosului este izvorul de unde pornesc călcările poruncilor lui Dumnezeu și tot din ea se nasc faptele cele bune. „Pentru că dinăuntru, din inima oamenilor — zice Mîntuitorul — ies gîndurile cele rele, fărădelegile..., uciderile, furturile, lăcomiile, vicleșugurile, înșelăciunile, necumpătarea, pisma, hula, trufia...” (Marcu 7, 21—23). Iar în altă parte Mîntuitorul spune: „Împărăția lui Dumnezeu... este înăuntrul vostru” (Luca 17, 21), adică într-o inimă plină de bunătate, pace, răbdare, iertare și bucuria binelui împlinit pentru semeni și societatea în mijlocul căreia trăim.

Împlinirea poruncilor dumnezeiești, pentru noi cei ce trăim în legea duhului Domnului Hristos, este ușurată de unificarea tuturor acestora în legea iubirii și prin ajutorul și puterea care ni se dă nouă de către harul lui Dumnezeu.

La întrebarea unui om al legii despre cea mai mare poruncă din lege, Domnul Hristos a răspuns: „Să iubești pe Domnul-Dumnezeul tău din toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.” Aceasta este marea și cea dintîi poruncă. Iar a doua asemenea acesteia: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 22, 36—38).

Legea supremă a Evangheliei constă în iubirea lui Dumnezeu și iubirea semenului, adică a tot omul, cu iubirea lui Dumnezeu, așa cum ni s-a arătat nouă în Iisus Hristos-Domnul. „Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa să vă iubiți și voi unul pe altul. Din aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii mei de veți avea dragoste între voi” (Ioan 15, 34—35).

Îndemnul, pilda și puterea iubirii creștine este Iisus Hristos-Mîntuitorul. Pe măsura în care credincioșii îl cunosc pe El, se roagă Lui și simt frumusețea bunătății iubirii Lui, se lasă copleșiți și atrași de chemarea Apostolului: „Aveți în voi simțirea care era în Iisus Hristos-Domnul” (Filip. 2, 5).

Îndemnul și chemarea pe care Mîntuitorul a făcut-o tînarului din Evanghelie: „De vrei să fi

desăvîrșit... vino de-mi urmează mie” (Matei 19, 21) se adresează fiecărui credincios al Bisericii Sale, fiecărui om care poartă numele de creștin, indiferent de starea sa, căsătorit sau necăsătorit, mirean sau monah.

Răspunsul și împlinirea acestei chemări nu se face pe un drum fără căderi, fără ispite, fără șovăieli. Tînarul din Evanghelie, dornic de desăvîrșire, a fost oprit pe loc de averile și bogățiile sale. Sufletul lui era prea robit de mîndria și plăcerea pe care i-o dădea avuția, pentru care fapt a plecat întristat. Sf. Evanghelist Ioan prezintă aceste piedici prin: „pofta ochilor, pofta trupului și trufia vieții” (I Ioan 2, 16).

Multe sînt ispitele poftelor și păcatelor care opresc pe cei credincioși de a împlini legea iubirii de Dumnezeu și de semeni. Între piedici și ispite un loc important îl ocupă lăcomia după bunuri materiale și avuțiile pe care le-au strîns unii adesea pe căi necinstite de nedreptățire a semenilor.

Cînd acestea au crescut în decurs de veacuri, au împărțit pe oameni și popoare în bogați și săraci, în puternici și sărmani, în stăpîni și robi. Aceste realități sociale au dus cu ele munți de nedreptăți, de suferințe, de lupte și nenorociri pe care le-a înregistrat istoria omenirii.

Urmele unor astfel de situații le mărturisim cu durere pentru anumite popoare din unele părți ale globului pămîntesc pînă în zilele noastre. Așa se face că azi, în veacul energiei nucleare și al zborurilor cosmice, 2/3 din omenire se găsește în stare de subdezvoltare, de lipsuri, de foamete, din cauza îmbogățirii altora pe seama lor. Așa se face că astăzi se încearcă prin glasuri ale unor oameni și popoare, între care se numără și țara noastră și conducătorul ei, să se stabilească în lume mai multă dreptate, mai multă apropiere și întrajutorare a acestor popoare greu încercate. Țara noastră prin reprezentantul ei, Domnul Președinte Nicolae Ceaușescu, dă glas și sprijin eforturilor care se depun pentru o ordine economică mai bună și mai dreaptă. Este pentru noi o satisfacție, faptul că Institutul internațional din Paris, de curînd înființat, pentru studierea și rezolvarea acestei mari probleme a zilelor noastre, la prima comunicare inaugurală din 25 noiembrie 1975 a luat ca bază a discuțiilor și începutului de organizare modul în care este concepută noua ordine mondială de țara noastră, de Președintele țării noastre. Este o dovadă și mărturisire a omeniei poporului nostru, care neducînd războaie de cîmp, de jaf și asuprire, s-a păstrat mai aproape cu inima și conștiința de legea omeniei exprimată și de legea iubirii creștine, a generozității, a păcii, înfrățirii și întrajutorării.

Sîntem convinși că împlinirea acestor deziderate ale zilelor noastre înseamnă și împlinirea voinței lui Dumnezeu, exprimată prin porunca cea mare a iubirii care ne îndeamnă să lucrăm mai binele fraților noștri, întrajutorarea și prosperitatea lor oriunde ar fi ei pe meridianele globului pămîntesc. Este un mesaj al dreptății dumnezeiești exprimat prin dezideratul devenit un adevărat imperativ al zilelor noastre, care cere statornicirea unei vieți mai bune și mai fericite pentru toți oamenii și toate popoarele.

Pr. F. Costea

midă și este acoperită cu șindrilă. După arhitectura acestei biserici, se poate stabili vechimea ei din sec. XIV—XV. Este pictată în tehnica „fresco”, pictorul fiind necunoscut, însă după scenele ce împodobesc pereții bisericii se vede că a fost un distins maestru al penelului, ce cunoștea arta bizantină, căreia, în cazul de față, i-a dat o interpretare specifică tradiției românești. Scenele pictate se apropie foarte mult de minunatele fresce din Țara Românească. Pictura veche datează din sec. XVI, iar în sec. al XVIII-lea mai precis în anul 1730 s-au renovat unele părți deteriorate, însă pictura ce s-a făcut acum este cu mult inferioară vechii picturi.

Mănăstirea are ca obiecte de valoare istorică și artistică, icoane și cărți.

Vremurile noi au înnoit și acest așezămînt. Prin grija pe care statul o acordă conservării monumentelor istorice și de artă, care vorbesc de trecutul poporului nostru, și prin directă îndrumare și ajutorare a Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului, biserica mănăstirii a fost restaurată, făcîndu-se și alte lucrări de întreținere și reparații

la clădirile existente. Personal, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului are în purtarea sa de grijă această mănăstire, pe care adesea o cercetează, dînd pîrintești îndrumări pentru o bună întreținere și acordînd substanțiale ajutoare pentru lucrările necesare.

În prezent această mănăstire este zilnic cercetată de vizitatori din țară și străinătate, care rămîn încîntați de vechimea picturii și de felul cum este îngrijită și cum se prezintă ea astăzi.

Aceasta este Mănăstirea Săraca, la care numai din punct de vedere istoric i se mai potrivește acest nume. Ea vorbește la originea care-i trece pragul cu gînd bun despre vremurile zbciumate apuse, dar și despre cele noi cu binefacerile și înnoirile ce se observă la tot pasul, în frumoasa și minunata noastră țară!

Preot Nicolae Leșe  
Lucăcești





## Dublă festivitate la Institutul Teologic-Sibiu

Sîmbătă, 21 august 1976, ora 11, în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu a avut loc deschiderea festivă a cursurilor de îndrumare misionară și pastorală, seria a 62-a, grupa Sibiu, după ce în capela Institutului s-a săvîrșit, în prezența Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, slujba Te-Deum-lui.

La festivitate a participat și reprezentantul Departamentului Cultelor, care în numele conducerii acestei instituții a salutat corpul profesoral și pe cursanți, urîndu-le spor la învățătură.

Din încredințarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, adunarea festivă a fost prezidată de Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. Programul a început cu imnul bisericesc: „Taina creștinătății”, executat de preoții cursanți, sub conducerea P. C. prof. Gh. Șoima.

În continuare P. C. prof. Dr. Isidor Todoran, rectorul Institutului Teologic Universitar din Sibiu, a rostit o cuvîntare de deschidere, subliniind cu deosebire ideea de slujire și înnoire, ambele aspecte fiind cît se poate de vădite în lucrarea preoțească. „Preoția — a spus între altele P. C. Sa — nu este o meserie, o simplă carieră sau profesiune, ci vocație, adică chemare spre slujire.” „Din exemplul Său de slujire, Hristos-Domnul a făcut lege sfîntă pentru Apostolii Săi și pentru toți slujitorii bisericești”, măreția cuiva arătîndu-se nu prin „mulțimea care îl slujește, ci se arată prin mulțimea acelor pe care el îi slujește”.

Reliefînd unele aspecte ale înnoirii morale, „normă evanghelică de viață a mădularilor Bisericii”, P. C. rector, adresîndu-se în chip special preoților cursanți, a spus totodată: „Știm că preoția noastră are această conștiință de slujire. Aici, la cursurile de îndrumare, ea se consideră cunoscută și însușită. Aici căutăm să ne dăm mai bine seama de formele de slujire corespunzătoare locului, timpului și împrejurărilor concrete în care se desfășoară viața noastră și a credincioșilor noștri, rămîinînd fidelă aceluiași mesaj evanghelic de mîntuire și desăvîrșire creștină. Este vorba despre cele mai potrivite căi, mijloace, procedee, metode, pentru ca ținînd seama de ele să crească eficacitatea slujirii preoțești.” De asemenea, „cursurile noastre de îndrumare urmăresc cunoașterea mai aprofundată a problemelor social-patriotice actuale”.

Indemnînd preoții să aibă o prezență cît mai activă în mijlocul credincioșilor, receptivi fiind la transformările care au loc în viața obștească, P. C. rector atrage atenția asupra faptului că „în toate sferile de activitate umană, fără un contact viu și neîntrerupt cu viața socială înconjurătoare, care se înnoiește mereu, se poate relativ ușor să se cadă în șablonizare, automatizare, mecanizare și altele asemenea, care adorm duhul, golind acțiunea de conținut emotiv, încălzitor, micșorînd pînă la nimicire forța de convingere a cuvîntului”.

Corul preoților a executat apoi compoziția P. C. prof. Gh. Șoima: „Cînd frații sînt împreună” (Ps. 132), după care a luat cuvîntul reprezentantul preoților cursanți, prezenți din 13 Eparhii, P. C. pr. N. Marcu (Arad), care a vorbit despre lucrarea preoțească, subliniind ca cheazășie a „succesului pastoral păstrarea de către preot a tinereții sufletești”. Exprîmînd dorința preoților de a respecta întocmai programul de cursuri și seminarii, de a folosi cît mai eficient timpul petrecut la Sibiu, în încheiere P. C. Sa a spus: „În numele cursanților exprim Înalte Prea Sfinției Voastre sentimentele noastre de dragoste și prețuire pentru grija pe care o purtați bunei desfășurări a grupei de la Sibiu a cursurilor de îndrumare pastorală și misionară, rugîndu-vă să binevoiți a asigura pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian că sîntem plini de toată admirația și recunoștința noastră pentru înțelepciunea cu care conduce destinele Bisericii Ortodoxe Române, asigurîndu-l că ne vom strădui să ne păstrăm toată viața tinerețea sufletească, slujind cu dragoste și devotament Biserica noastră strămoșească, fiind totodată cetățeni loiali ai scumpei noastre Patrii, Republica Socialistă România.”

Corul preoților a executat cîntecul patriotic: „Tricolorul.”

După o scurtă pauză a urmat adunarea festivă consacrată celei de-a 32-a aniversări a eliberării Patriei de sub dominația fascistă, adunare la care, pe lângă preoții cursanți și corpul profesoral, au participat angajații de la Centrul arhiepiscopesc Sibiu, în frunte cu P. C. vicar Tr. Belascu, preoți din oraș etc.

Conferința festivă a fost susținută de P. C. cons. Gh. Papuc, care, după ce a arătat cu date concrete jertfele umane și materiale pe care poporul român le-a adus, alături de celelalte forțe anti-

fasciste, la victoria finală din 1945, a scos în lumină o seamă de realizări semnificative înapă-tuite în țara noastră după 23 August 1944, cu deosebire în domeniul industrial, cultural și al relațiilor externe, care au adus României socialiste un prestigiu deosebit în lumea contemporană, contribuție specială avînd în acest sens Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Republicii Socialiste România, „slujitor devotat al intereselor poporului român, făclier neobosit al înfrățirii și al păcii între popoare, propovăduitor fără odihnă al unei lumi mai drepte și mai bune”.

P. C. Sa a subliniat de asemenea perspectivele înnoitoare pe care 23 August 1944 le-a adus și în viața religioasă din Patria noastră, ca: deplina egalitate între culte și înfrățirea între ele, grija statului față de monumentele istorice bisericești, pentru a căror restaurare se investesc sume deosebite de mari, pregătirea personalului clerical etc., pentru Biserica Ortodoxă Română importantă deosebită avînd Reîntregirea bisericească din 1948, promovarea „Apostolatului Social”, susținut cu multă tărie de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian etc.

Corul preoților a interpretat compoziția: „Republică, măreție vatră.”

A vorbit apoi preotul cursant Gh. Ghițulescu (București), care de asemenea a scos în lumină noua față a Patriei noastre după 32 ani de la eliberare, precum și grija conducerii noastre de stat pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor regiunilor țării, subliniind totodată sprijinul pe care îi Bisericii noastre îl dau efortului poporului român de a-și zidi o viață tot mai bună.

S-a interpretat apoi compoziția patriotică „Dragă-mi este țara mea”.

Pe marginea ambelor evenimente, o amplă cuvîntare a rostit în continuare Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care a făcut o incursiune în partea de început a istoriei poporului nostru, modul în care s-a format pe teritoriul vechii Dacii, precum și încreștinarea sa, proces început încă din perioada apostolică.

Cu argumente istorice, lingvistice și religioase, Î. P. S. Sa demonstrează apoi permanența noastră pe aceste meleaguri străbune, indemnînd pe preoții cursanți să „fie conștienți de străvechimea noastră pe aceste plaiuri, întrucît noi n-am venit din altă parte, această străvechime stînd la baza conștiinței noastre că sîntem stăpîni ai acestui pămînt”.

Tot cu argumente, Î. P. S. Mitropolit Nicolae reliefează unitatea poporului român de pe ambele versante ale Carpaților, Mihai Viteazul realizînd prima unire politică a românilor.

Străvechimea, continuitatea și unitatea stau la baza marilor înapătuiri de astăzi, „cea mai măreție epocă istorică a poporului nostru, istorie simbolizată prin flăcările furnalelor, alimentate de flăcările care ard în inimile harnicului nostru popor. Să ne bucurăm deci că trăim în această epocă de istorie nouă a poporului român, angajîndu-ne cu toată ființa noastră să sprijinim luminoasele idealuri ale înălțării României socialiste”.

În acest urcuș istoric, preoția noastră a avut contribuția ei, relevantă între alții și de Nicolae Iorga.

Acest lucru îl facem și astăzi. „Avem preoți buni, teologi de seamă”, care duc prestigiul, numele bun al Bisericii și Patriei și peste hotarele țării. „Noi nu rupem Teologia de realitățile vieții”, față de care preoția noastră să fie cît mai deschisă.

În partea finală a cuvîntării, Î. P. S. Sa face preoților cursanți urări de mult spor în muncă, în rugăciune, în viață duhovnicească, subliniind că nu este destul ca preotul „să aibă voce frumoasă, să slujească frumos, să predice bine, ci în primul rînd el trebuie să fie exemplu, model de moralitate, ceea ce confirmă și un proverb latin: *Exempla trahunt — pilda premerge*”.

În încheiere, Î. P. S. Mitropolit Nicolae a omagiat Conducerea noastră de Stat, în frunte cu Domnul Președinte Nicolae Ceaușescu, pentru care participanții au aplaudat îndelung.

Î. P. S. Sa a omagiat de asemenea Sf. Sinod al Bisericii noastre, în frunte cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian.

Adunarea a trimis o telegramă Prea Fericitului Părinte Patriarh, mulțumindu-i pentru grija părintească ce o poartă Bisericii Ortodoxe Române, asigurîndu-l în același timp că preoții cursanți vor fi sîrguincioși la învățătură pentru a-și împlini mai bine sarcinile lor pastorale.

Arhiepiscopul nostru a mulțumit totodată Domnului Gheorghe Nenciu, conducătorul Departamentului Cultelor, căruia din plinul adunării s-a expediat o telegramă omagială, în care s-a încrestat, între altele, angajamentul fiilor Bisericii noastre

## Vizită în Austria

Avînd binecuvîntarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, Înalte Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului a vizitat între 12—23 iunie a. c., parohia ortodoxă română din Viena (Austria) condusă de P. C. Părinte Marin Braniște și colonia română de aici. Cu acest prilej, Duminică, 13 iunie, a oficiat slujba de pomenire a eroilor români din primul război mondial înmormînați în cimitirele din Tulln și Zwentendorf, iar Duminică, 20 iunie, a săvîrșit Sf. Liturghie în capela din Viena. De fiecare dată a adresat celor prezenți cîte un cuvînt ocazional, transmițîndu-le binecuvîntările Întîistătătorului Bisericii Ortodoxe Române, asigurîndu-i de grija ce le-o poartă Sf. Sinod și îndemnîndu-i la păstrarea legăturii cu Biserica mamă, cu țara și poporul din care au odrăslit.

Sîmbătă, 19 iunie, în cadrul unei festivități organizată de colonia română la sediul cultural al acesteia, Înalte Prea Sfinția Sa a conferențiat despre contribuția adusă de Biserica Ortodoxă Română la unitatea națiunii române.

Luni, 21 iunie, la sediul parohiei și coloniei, a fost oferit un dejun oficial în cinstea Eminenței Sale Cardinalului Franz König. Au participat toți conducătorii și reprezentanții cultelor religioase din capitala Austriei. Au fost de față dl Dumitru Aninoiu, ambasadorul Republicii Socialiste România la Viena, precum și alte persoane oficiale.

Răspunzînd apoi la invitația Fundației „Pro Oriente”, marți, 22 iunie, a conferențiat în cadrul acesteia pe tema: „Din istoria și viața poporului și Bisericii Ortodoxe Române.”

Deplasîndu-se la Graz, a fost oaspetele Excelenței Sale Episcopului Johann Weber și al Seminarului teologic diecezan de aici.

Alte contacte a stabilit cu numeroase personalități eclesiastice și civile, printre care dl dr. Fred Sinowatz, ministrul învățămîntului și artelor. Răspunzînd interesului manifestat față de Biserica Ortodoxă Română și Republica Socialistă România, Î. P. S. Sa a acordat un interviu, care s-a transmis la radio în seara de 21 iunie a. c., și a participat la o conferință de presă în 22 iunie, cînd a răspuns întrebărilor ziariștilor și reporterilor radio-televiziunii.

Vizita Înalte Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Banatului în Austria a contribuit la păstrarea și întărirea legăturilor firești dintre Biserica Ortodoxă Română și credincioșii ortodocși de origine română din această țară, la apropierea de culte religioase de aici, la adîncirea prieteniei dintre poporul român și poporul austriac.

R.

## Vizita prof. Luigi Prosdocimi la Sibiu

Invitat de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian să viziteze Biserica Ortodoxă Română, Dl Luigi Prosdocimi, profesor de drept canonic la Universitatea catolică din Milano, a fost între 9—13 iunie 1976 oaspetele Î. P. S. Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului. În timpul vizitei la Sibiu, Domnia Sa a fost însoțit de P. C. arhid. prof. Dr. C. Voicu — prorectorul Institutului Teologic din Sibiu, și de P. C. pr. Nicolae Nacula, asistent la Institutul Teologic din București.

În fața unei audiențe alcătuite din profesori și studenți ai Institutului Teologic din Sibiu, oaspetele a prezentat în 10 iunie a. c. prima conferință din ciclul „Organizarea Bisericii Occidentale pînă în secolele XII—XIII”, cu titlul: „Formarea și sistemul lui Codex Juris Canonici (în vigoare pînă în 1917)”. În cuprinsul acestei prime conferințe, profesorul Luigi Prosdocimi a făcut o prezentare a procesului de formare a dreptului canonic occidental cu cele trei arii care și-au adus un aport deosebit: aria italiană, mediul hispano-vizigot și mediul irlandez.

Cea de-a doua conferință a profesorului Luigi Prosdocimi, ținută în 11 iulie a. c., în prezența Î. P. S. Mitropolit Nicolae, s-a intitulat: „Structuri bisericești teritoriale și organizări ale Bisericii locale.” Au fost exprimate, în cuprinsul acestei conferințe, structurile bisericești teritoriale și organizarea bisericilor locale așa cum rezultă ele din Decretul lui Gratian. Autorul a ales această pe-

(Continuare în pag. 4)

că, la cuvintele de admirație și prețuire față de tot ce s-a înapătuat la noi în țară în ultimile decenii, se vor adăuga în continuare strădaniile noastre de a ne aduce aportul de sprijin și muncă pentru noi realizări în viitor.

Rep.



## Al XX-lea Congres internațional al Societății Jean Bodin, Varșovia 25—30 mai 1976

La 25—30 mai a. c. la Varșovia (Polonia) a avut loc cel de-al XX-lea Congres internațional al Societății Jean Bodin pentru Istoria comparativă a Instituțiilor și Dreptului.

Congresul al XX-lea a fost consacrat istoriei comparative a „Comunităților rurale” la care s-au prezentat circa 200 comunicări, între care din România, din care s-a expus starea actuală de cercetare științifică asupra evoluției instituției.

La congres au participat cca 80 reprezentanți a 22 țări ale lumii între care și din România patru profesori universitari: Dr. Alexandru Herlea, Dr. Emil Cernea, Dr. Vasile Gionea și arhidiacon Dr. Ioan N. Floca, prof. la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu.

Principalele idei exprimate din comunicări au fost prezentate congresului sub forma de rapoarte generale pe zone geografice-teritoriale ale globului pe tema generală: societatea fără scris, antichitatea, lumea islamică, Europa meridională, Europa centrală și occidentală, Asia, Europa de sud-est, Țările slave orientale și occidentale. După citirea raportului general au urmat discuții și precizări susținute de participanți.

Lucrările congresului s-au încheiat prin un raport general în care s-au stabilit coordonatele atinse de congres și rezultatul privind definirea noțiunii de comunitate rurală și lămurirea elementelor care intră în această definiție.

Comunicările provenite din partea participanților români au fost prezentate în raportul general privind „Europa de sud-est”, prezentat de prof. Dr. A. Csizmadia (Pécs, R.P. Ungaria), dezbătut sub președinția prof. Dr. K. Rebro (Bratislava, Cehoslovacia). La discuții delegații români au afirmat pozițiile științifice ale tezelor fundamentale ale istoriei noastre naționale și bisericești în această zonă a Europei: au arătat trecutul și prezentul vieții rurale la poporul român, subliniind realitatea vieții românești încadrată în contextul intereselor majore ale poporului român.

La subcapitolul „Raporturile comunităților rurale cu instituțiile religioase” s-au prezentat nouă comunicări de diferiți cercetători, privind în special încadrarea vieții religioase la nivel de parohie în viața comunitară a satelor, din diferite zone geografice ale globului pământesc. La dezbaterile acestei teme a participat și profesorul Ioan N. Floca de la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu, cu comunicarea: „Parohia și comunitatea rurală la români în Transilvania” (sec. XIV—XIX), și cu o intervenție orală în care a prezentat „Structura comunității rurale la românii din Transilvania, în evul mediu, și structura parohiei ortodoxe române din cadrul sătesc ca un mod specific de existență”.

În intervenția orală s-a arătat că „în evul mediu, la românii din Transilvania, comunitatea rurală era o comunitate stabilă, așezată pe un anumit teritoriu numit sat (fossatum), iar parohia ortodoxă din cadrul acestei comunități cuprindea întreg teritoriul satului, fiindcă românii — cel puțin până în veacul XVIII — erau în totalitate ortodocși”.

„Membrii comunității rurale erau aceiași cu membrii comunității parohiale. Conducătorul satului era judele (jude) sau primarul, iar al parohiei parohul (parintele). În conducerea treburilor obștești aceștia erau ajutați de „oamenii buni și bătrâni”, capii de familie sau de vecinătăți. Organul suprem de conducere era însă adunarea generală sau obștea satului sau a parohiei, după caz, formată însă din aceiași membrii”.

„Școala, principala instituție de cultură, era organizată în cadrul parohiei. Tinda bisericii servea drept sală de clasă iar cărțile de cult drept manuale. Preotul era și principalul dascăl. El era ajutat de cîntăreți (dieci) și de dascălul, învățătorul sau institutorul.”

„În concluzie, viața religioasă, administrativă, culturală parohială se identifica cu cea a comunității sătești, agro-pastorale, satisfăcea trebuințele acesteia. Parohia desfășura o activitate unitară, complexă și totală. Satul, comunitatea rurală și parohia ortodoxă, la românii din Transilvania, grație unei trăiri într-o simbioză de viață impusă de condițiile epocii au desfășurat o activitate comună care a dus la realizarea unei unități de credință și de interese economice, sociale și politice. Coexistența aceasta, peste veacuri, specific românească, a dus la realizarea unității religioase, unității de limbă, de neam și națională, care în zilele

noastre se afirmă și contribuie efectiv la progresul mondial.”

Comunicarea scrisă depusă la congres se va publica într-una din revistele noastre.

Prin acestea s-a făcut mai bine cunoscută realitatea bisericească și națională românească în Transilvania.

Prezența și participarea activă a delegaților români la acest forum internațional a făcut cunoscută viața noastră bisericească și națională din trecutul și prezentul vieții poporului român și al Bisericii Ortodoxe Române, aducând o contribuție pozitivă la apropierea dintre oameni și popoare.

Participant

### Din învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur

— Nimic cu vătămă atît de mult neamul omenească, ca a disprețui prietenia și dragostea și a nu le urmări cu multă râvnă.

— Cel ce împlinește legea nu de frică, ci din mai multă dragoste către virtute, acesta mai cu seamă împlinește legea.

(Omilia II la Timotei)

— Dumnezeu a rînduit stăpînirile spre folosul obștesc.

(Omilia VI la I Timotei)

— După cum Iisus s-a împărtășit de natura omenească, pentru că la oameni a venit, tot așa se împărtășește și de natura Tatălui, pentru că de la Tatăl a venit.

(Omilia VII la I Timotei)

— Precum focul are nevoie de lemne, tot așa și harul are nevoie de buna noastră voință, ca pururea să fie nestins.

(Omilia I la II Timotei)

— Să-ți fie mîinile curate, dar nu numai cu apă să le speli, ci mai întîi cu dreptatea, căci aceasta mai cu seamă este curăția mîinilor.

— Mare bun este de a se găsi cineva totdeauna în obișnuința celor bune.

(Omilia VI la II Timotei)

### † DUMITRU DOBRIȚOIU

În ziua de 30 iunie 1976, orele 12,30, a încetat din viață, după o scurtă dar grea suferință, Dumitru Dobrițoiu, revizorul contabil principal al Arhiepiscopiei Sibiului, în vîrstă de 57 ani.

S-a născut în Ocnele Mari, jud. Vîlcea, la data de 24 ianuarie 1919.

A studiat la Seminarul teologic „Sf. Nicolae” din Rîmnicul Vîlcea.

După ce a funcționat în calitate de șef serviciu și contabil șef la întreprinderile regionale de achiziții și contractări din Rm. Vîlcea, Sibiu și Brașov, a activat — timp de 12 ani — în postul de revizor contabil principal al Arhiepiscopiei Sibiului, bucurîndu-se de unanime aprecieri.

Slujba înmormîntării a fost oficiată în Catedrala Mitropolitană din Sibiu, în ziua de 2 iulie a. c., la orele 13, în prezența Î.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae Mladin al Ardealului și a P.S. Episcop Emilian Bîrdaș de la Episcopia de Alba Iulia. Din sobor au făcut parte: P.C. vicar administrativ Traian Belasçu, P.C. consilieri: Pr. Mihai Colotelo, Pr. Mihai Rusu, diacon Gheorghe Papuc, P.C. protopopi: Dănilă Luca—Sibiu, Lazăr David—Țg. Mureș, Nicolae Cantor—Alba Iulia, Liviu Silveșan—Aiud, preoții: Gheorghe Bota, Liviu Opriș, Ioan Forsea, Boeriu Valentin din Sibiu.

Din partea celor două Eparhii au vorbit P.C. vicar Traian Belasçu și P.C. prot. Nicolae Cantor, care au scos în evidență munca de răspundere, conștiințiozitatea și aportul adus de defunct pentru introducerea și respectarea legalității financiare în cele două Eparhii, iar P.C. pr. Gheorghe Bota a vorbit despre viața regretatului revizor contabil principal, elogiînd devotamentul față de instituție, omenia de care a dat dovadă și abnegația cu care și-a desfășurat activitatea, aducînd din partea participanților, preoților și cunoscuților un cuvînt de mîngîiere îndureratei familii, care a suferit această grea și neașteptată încercare.

Înmormarea s-a făcut în cimitirul municipal Sibiu.

Veșnica lui pomenire!

Participant

## Cu privire la pocăință

(Urmare din pag. 1)

a noastră, la o vreme asupra căreia nu mai putem face nimic. Adevărata și deplină pocăință este cea pe care o are în vedere Sf. Biserica, în îndemnul: „Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvîrși, la Domnul să cerem.” Aceasta este pocăința aducătoare de roadă, e pocăința celui ce lucrează cu mîinile sale, nu numai și nu atît pentru a se întreține pe sine, ci mai cu seamă pentru a face cît mai mult bine, pentru a avea un prisos, din care să acopere pagubele pe care le-a făcut în vremea neluării aminte la virtute.

A te pocăi mai înseamnă a nu fi de acord cu tine însuși, cel care ai gîndit și ai făcut lucruri vrednice de osîndă; înseamnă a te lepăda de cele rele, de altă dată, și a face, în locul celor rele, cele bune. Pocăință înseamnă, de fapt și în primul rînd, schimbare spre bine. „Nedreptatea o urăsc și o disprețuiesc, iar legea Ta, (Doamne), o iubesc.” Iată pocăința, în deplinătatea ei. Iată pocăința, cu roadele ei; iată pocăința, cu angajarea în cele bune.

Unul dintre chipurile pocăinței este mărturisirea păcatelor, în taina sfintei spovedanii, în fața lui Dumnezeu și a preotului duhovnic. Să nu uităm: păcatele nu se spun, ci se mărturisesc. A-ți mărturisi păcatele înseamnă a le recunoaște ca păcate și a dori să scapi de ele. Pocăința e totdeauna pe măsura mărturisirii, iar mărturisirea este arătarea pocăinței. Cine nu se mărturisește deplin, cine are rețineri în mărturisirea păcatelor sale, acela nu se pocăiește cum trebuie, ba chiar nici măcar nu se pocăiește, ci face doar o formă a pocăinței, care în fața lui Dumnezeu nu are nici o valoare. O pocăință falsă îl depărtează pe credincios de adevărul bine, deci și de Împărăția lui Dumnezeu, care se apropie doar de cei care se depărtează de rău și fac binele.

Pocăința este întotdeauna pe măsura credinței în Dumnezeu și în Evanghelia Sa. Ea este o latură a credinței, o înfățișare a credinței. Pentru această pricină Domnul Hristos cere pocăință și credință de la toți aceia care doresc să se salășluiască în ei Împărăția lui Dumnezeu.

Fie ca și noi să fim între cei ce cu gîndul, cu cuvîntul și cu întreaga viață pot zice: „Nedreptatea o urăsc și o disprețuiesc, iar legea Ta o iubesc”, Doamne, ca și noi să auzim de la Mîntuitorul Hristos: „Veniți binecuvîntații Părintelui meu de moșteniți Împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.”

Ierod. Teofil Părăianu

## Vizita prof. Luigi Prosdocimi la Sibiu

(Continuare din pag. 3)

roadă a istoriei bisericești a Occidentului pentru că reprezintă și un moment de apropiere cu lumea orientală, cu izvoarele comune ale Bisericii Ortodoxe, începînd chiar cu sinoadele ecumenice.

În cuvîntul rostit la încheierea comunicării profesorului Luigi Prosdocimi, Î.P.S. Mitropolit Nicolae a vorbit despre rolul național al Bisericii Ortodoxe Române care a sprijinit lupta poporului pentru libertate, progres și propășire, despre legătura strînsă care există în organizarea Bisericii noastre, între ierarh, preot și credincioși, evidențiată și de participarea credincioșilor în structurile Bisericii, precum și de sprijinul activ al preotului în dezvoltarea localității, a comunității în mijlocul căreia își desfășoară activitatea. Faptul că sîntem o Biserică națională, cum sînt toate Bisericile Ortodoxe, ne face să trăim Ortodoxia în spiritul nostru românesc. Biserica Ortodoxă Română întinde brațe frățesti tuturor Bisericilor, Bisericii Romano-Catolice și Bisericilor protestante, cu care ne aflăm în relații de adevărat ecumenism, cu care ne simțim una în Iisus Hristos și prin Iisus Hristos vrem să slujim poporul, omenirea, pacea și colaborarea dintre Biserici și popoare.

Profesorul Luigi Prosdocimi a exprimat cuvinte de apreciere la adresa ecumenismului practicat de Biserica noastră, a relațiilor dintre ortodocși și catolici în țara noastră, precum și a relațiilor frățesti dintre popoarele noastre, dintre țările noastre.

A. J.